

3. Сапрунова В. Б. Туризм: еволюція, структура, маркетинг / В. Б. Сапрунова. – М. : Ось-69. 1997. – 160 с.

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ У МЕТОДАХ І ЗАСОБАХ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Гурська О.В. (Полтава)

Загальновідомо, що в системі освіти середня школа повинна дати дітям загальні знання. Щодо призначення вищої школи, то вона посідає головне місце в підготовці спеціалістів, набутті студентами фахових знань та навичок, необхідних у майбутньому для кар'єрного зростання, відкриття власної справи, що сприятиме зростанню добробуту.

Але часто-густо викладачі стикаються з випадками, коли студенти готуються до іспитів в останні два-три дні, що призводить до хаотичного отримання знань і не приносить користі.

Тому на сучасному етапі подальшого вдосконалення навчання в системі вищої освіти та приєднання України до Болонської декларації запроваджується модульно-рейтингова система, в основі якої – тестовий контроль рівня підготовки студентів з метою отримання ними глибоких знань та вміння оперувати цими знаннями.

До переваг тестової системи оцінювання можна віднести :

- а) мінімізацію емоційного впливу викладача на студента;
- б) стабілізацію роботи і системи оцінювання знань студентів.

Тестовий контроль як засіб оптимізації навчального процесу одержав у навчальних закладах широке розповсюдження. Якщо раніше тестова форма контролю була предметом дискусії, то на сьогоднішній день доцільність використання тестів визнана у психології, педагогіці, методиці.

Особливого значення прийоми тестового контролю знань та вмінь учнів набувають у зв'язку з переходом в Україні на зовнішнє державне тестування, а також внаслідок підвищення особливої уваги до особистісно-орієнтованого навчання.

Змінився час, змінюються і вимоги до людини, її освіченості. Даючи базові знання учням чи студентам, треба навчити їх вчитися упродовж життя, використовувати здобуті знання у практичному житті.

Життя висунуло суспільний запит на виховання творчої особистості, здатної самостійно мислити, пропонувати оригінальні ідеї, приймати сміливі, нестандартні рішення. Тому орієнтиром змісту освіти є розвиток особистості.

Сьогодні у педагогічній науці яскраво заявляє про себе особистісно-орієнтований підхід, який забезпечує створення нових механізмів навчання і виховання та ґрунтується на принципах глибокої поваги до особистості, самостійності особи, врахування індивідуальності.

Стан української освіти, в тому числі вищої, сьогодні є складним. Отже, стає очевидним, що вона вже не здатна підготувати людину до успішного життя в сучасному світі. Тому Національна доктрина розвитку освіти в центр уваги ставить проблему формування творчої особистості, її національних та загальнолюдських моральних цінностей і переконань, наукового світогляду, ідеалів, прагнень, здібностей, уваги, волі, почуттів. «Забезпечення умов для розвитку самоствердження й самореалізації особистості впродовж життя – стратегічний напрямок розвитку освіти в демократичній Україні» (Національна доктрина розвитку освіти).

Нині ми маємо всі підстави говорити про становлення парадигми особистісно-орієнтованої освіти. Причому йдеться не лише про розробку теоретичної моделі, проведення відповідних досліджень, а й про процес швидкого впровадження досягнень науки в практику.

Особистісно-орієнтоване навчання – це навчання, центром якого є особистість дитини, її самобутність, самоцінність. Це визнання учня чи студента головною фігурою всього освітнього процесу.

В умовах такого навчання відбувається становлення та розвиток таких важливих якостей особистості, як рефлексивність, спонтанність, критичність мислення, вміння працювати з інформацією, спілкуватися та нести відповідальність за наслідки власних дій.

У сучасному розумінні особистісно-орієнтований підхід у освіті – це визнання студента головною діючою фігурою всього освітнього процесу, створення таких умов, у яких він знаходився б не в ролі виконавця або спостерігача, а був би повноправним автором своєї "життєвої позиції", відповідальним за власні вчинки.

Перевагами особистісно-орієнтованого підходу є: спрямованість на майбутнє, зорієнтованість на конкретну особистість студента, забезпечення його якомога ефективного й кориснішого існування в суспільстві, можливість застосування здобутих знань на практиці, у власному досвіді.

Особистісно-орієнтоване навчання розглядається як таке, що базується на врахуванні особистісних якостей та інтересів студентів і сприяє подальшому їх розвитку. Це процес, спрямований на саморозвиток особистості. Основною метою особистісно-орієнтованого навчання є створення умов для розвитку й самореалізації кожної особистості; формування поколінь, здатних навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянського суспільства. Як соціальне явище воно орієнтоване на формування особистості, де поряд з передачею знань і підготовкою до професійної діяльності великого значення набуває формування духовного світу людини.

Виходячи з характеру особистісно-орієнтованого навчання, саме тестовий метод контролю знань допомагає не лише більш об'єктивно оцінити рівень знань студентів, а й створити для їх виявлення рівні умови, врахувати особистісні якості та інтереси тобто реалізувати основну мету особистісно-орієнтованого навчання.

Підсумовуючи вище сказане, саме тестовий контроль знань відрізняється більшою об'єктивністю, усуває суб'єктивізм, скорочує час на перевірку, сприяє дотриманню єдності вимог, запобігає випадковості при оцінюванні знань, забезпечує сприйняття учнем оцінки як об'єктивної, дає змогу статистично опрацювати одержані результати, а також це важливий крок в напрямку особистісно-орієнтованого навчання.

Література

1. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002. – №26 (24 квітня – 1 травня). – С. 2-14.
2. Бондаревська Е.В. Гуманистическая парадигма личностно-ориентированного образования // Педагогика. – 1997. – №4. – С. 11-17.
3. Белухин Д.А. Основы личностно-ориентированной педагогики. – М., Воронеж, 1996. – 124 с.
4. Буренніков Ю.А., Дерібо О.В. Тестовий контроль знань студентів, як засіб підвищення ефективності навчального процесу // Вісник ВПІ. – 1994. – №2. – С.81-84.

5. Кліменко В.М., Дупляк В.Д., Шиліна О.П. Об'єктивний контроль знань студентів // Вісник ВПІ. – 1994. – №2. – С.87-88.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ВИХОВАНЦІВ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ПРОЦЕСІ ПОШУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Дакало А.В., Герасименко М.О. (Полтава)

*„...Майстром своєї справи стає той, хто відчув себе дослідником...“
В.О. Сухомлинський*

Оновлення системи освіти держави значною мірою пов'язане з розробкою та впровадженням у педагогічну практику ефективних технологій розвитку інтелектуальних і творчих здібностей особистості, формування її пізнавальної та творчої активності.

Пошукові, науково-дослідницькі та експериментальні освітні проекти, у яких беруть участь вихованці позашкільних навчальних закладів, – надійний спосіб пізнання кожним вихованцем своїх творчих можливостей, розвитку інтелектуальних здібностей, формування індивідуального стилю пізнавальної діяльності.

Ученими розроблено методичну основу позашкільної освіти, запропоновано технології розвитку творчих здібностей вихованців позашкільних навчальних закладів. Однак проблема розвитку творчої активності вихованців позашкільних навчальних закладів у процесі пошукової та науково-дослідницької діяльності висвітлено не достатньо, потребує деталізації та подальшого вивчення.

Творча активність – особистісне утворення динамічного характеру, що є комплексом інтелектуальних, емоційних властивостей, які дозволяють особистості продуктивно використовувати творчість у будь-якій діяльності.

Розвиток творчої активності – прогрес прогресивних змін у часі і просторі, що відображається у кількісних, якісних і структурних перетвореннях особистості як цілісної системи і полягає в керованому розвитку її творчих здібностей та інтелекту на основі пробудження інтересу до творчої діяльності [1, с.96].

Разом із загальноосвітніми навчальними закладами пошуковою та науково-дослідницькою діяльністю учнів активно опікуються позашкільні навчальні заклади, що є справжніми творчими лабораторіями для дітей та учнівської молоді. Гуртки, творчі об'єднання науково-технічного, дослідницько-експериментального, гуманітарного та інших напрямів позашкільної освіти створюють оптимальні організаційно-педагогічні та дидактичні умови для наукових досліджень творчо обдарованих і талановитих дітей.

Позашкільна освіта – сукупність знань, умінь та навичок, що отримують вихованці, слухачі в позашкільних навчальних закладах [2, с. 96].

Метою позашкільної освіти відповідно до суспільного замовлення та освітньої політики держави є створення психолого-педагогічних умов для повноцінного творчого, інтелектуального, духовного розвитку особистості; підвищення її мотивації до пізнання і творчості; задоволення освітніх потреб творчої особистості на основі її залучення до свідомої та систематичної творчої